

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความตระหนักในปัญหาโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของหญิงขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เบียร์เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความตระหนักในปัญหาโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของหญิงขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เบียร์เชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความตระหนัก พฤติกรรมพฤติกรรมอนามัยหรือพฤติกรรมสุขภาพ และการดูแลตนเอง โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตัวเอง โดยการสังเกตทั้งอย่างมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 8 คนทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ได้รับการตรวจสอบและแยกแยะวิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย ผลของการวิจัยโดยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าหญิงขายบริการทางเพศที่ทำงานในบาร์เบียร์มีความตระหนักในปัญหาโรคเอดส์ อยู่ในขั้นของการรับรู้และทำความเข้าใจกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์เท่านั้น แต่ข้อมูลข่าวสารนั้นไม่ได้ทำให้หญิงขายบริการเกิดความตระหนักพอที่จะป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ตลอดเวลา แต่เป็นการยอมรับความตายที่จะเกิดจากโรคเอดส์ เนื่องจากข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่หญิงขายบริการได้รับรู้จากสื่อโฆษณาทางทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ โปสเตอร์ ใบปลิวและแผ่นพับรณรงค์เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ของกระทรวงสาธารณสุขและจากองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ และจากการสนทนาแลกเปลี่ยนเรื่องโรคเอดส์กันในกลุ่มเพื่อนบ้านที่อยู่ในชุมชนเดียวกันส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ โดยหญิงขายบริการทุกคนรับรู้และเข้าใจว่าโรคเอดส์เป็นโรคที่ติดต่อที่สามารถติดต่อได้ทางเลือดและจากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เป็นโรคเอดส์ และหญิงขายบริการยังทราบด้วยว่าโรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่ยังไม่มียารักษาให้หาย

ขาดได้ เมื่อเป็นแล้วต้องตาย และคนที่มีอาการของโรคเอดส์สภาพร่างกายจะผอม ตัวดำ มีตุ่มขึ้นตามตัว มีไข้ไม่มีเรี่ยวแรง ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และเป็นที่ยังเกียจของคนอื่นๆ

หญิงขายบริการที่ได้เข้ามาขายบริการก่อนที่โรคเอดส์จะเป็นที่รู้จักในประเทศไทย และก่อนที่จะมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างถูกต้องนั้น หญิงขายบริการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ว่า โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อที่น่ากลัวมาก สามารถติดต่อกันได้ง่ายจากการรับประทานอาหาร การสัมผัสตัวผู้ที่เป็นโรคเอดส์และการว่ายน้ำร่วมสระเดียวกันกับผู้ที่เป็นโรคเอดส์ แต่หลังจากที่ได้รับข้อมูลจากแพทย์ที่หญิงขายบริการได้ไปตรวจสุขภาพทำให้หญิงขายบริการเข้าใจว่าโรคเอดส์ไม่ได้ติดต่อกันง่ายอย่างที่เคยเข้าใจ แต่สามารถติดต่อได้ทางเลือดและการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เป็นโรคเอดส์เท่านั้น

ถึงแม้ว่าหญิงขายบริการทุกคนจะรู้ว่าตนเองมีความเสี่ยงและมีโอกาสที่จะเป็นโรคเอดส์ได้สูงจากการทำงานขายบริการ แต่เพราะงานที่หญิงขายบริการต้องมีความสัมพันธ์ทางเพศกับแขกที่มาซื้อบริการของตน และไม่สามารถรู้ได้เลยว่าแขกที่มาซื้อบริการคนไหนเป็นโรคเอดส์หรือไม่ โดยการมองจากรูปลักษณ์ภายนอก ซึ่งแขกส่วนใหญ่ที่เข้ามาซื้อบริการทางเพศกับหญิงขายบริการก็ไม่ได้แสดงอาการอะไรที่บ่งบอกว่าตนเองเป็นโรคเอดส์ หรือติดเชื้อเอดส์อยู่ และจากข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ได้รับมาก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้หญิงขายบริการเกิดความตระหนักในการป้องกันโรคเอดส์ตลอดเวลา หญิงขายบริการยังคิดว่าโรคเอดส์ไม่ใช่โรคที่ติดต่อกันได้ง่ายๆ และตนเองก็สามารถที่จะป้องกันโรคเอดส์ได้ ส่งผลให้หญิงขายบริการมีพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ หมายถึงการปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงขายบริการ พบว่าการที่หญิงขายบริการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและผลกระทบเกี่ยวกับโรคเอดส์ หญิงขายบริการสามารถเชื่อมโยงได้ว่าโรคเอดส์เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว และรู้ว่าการที่ตนเองต้องมีความสัมพันธ์ทางเพศกับแขกที่มาซื้อบริการนั้น ทำให้ตนเองมีโอกาสและความเสี่ยงในการติดโรคเอดส์ได้สูง ส่งผลให้หญิงขายบริการมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์อยู่หลายวิธีดังที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 ซึ่งพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงขายบริการขึ้นอยู่กับความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่หญิงขายบริการได้รับรู้สื่อต่างๆ รวมถึงจากการแลกเปลี่ยนกับบุคคลต่างๆ ซึ่งส่งผลออกมาในรูปของพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงขายบริการ แต่พฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของ

หญิงขายบริการไม่ได้เกิดขึ้นตลอดเวลา และไม่ได้ป้องกันโรคเอดส์กับทุกคนที่หญิงขายบริการมีเพศสัมพันธ์ด้วย เนื่องจากหญิงขายบริการไม่ได้มีความตระหนักรู้ที่จะป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ของหญิงขายบริการยังได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขหลายประการ เช่น ขึ้นอยู่กับลักษณะความสัมพันธ์ที่หญิงขายบริการมีต่อบุคคลต่างๆ ที่หญิงขายบริการมีเพศสัมพันธ์ด้วย เช่น ความสัมพันธ์ที่หญิงขายบริการมีต่อสามี ส่งผลให้หญิงขายบริการที่มีเพศสัมพันธ์กับสามีทั้งในส่วนของหญิงขายบริการที่เคยมีสามีมาก่อนที่จะมาทำงานบาร์เบียร์ และหญิงขายบริการที่มีสามีอยู่ในขณะที่ทำงานยังทำงานอยู่ในบาร์เบียร์ ไม่ได้มีการป้องกันโรคเอดส์ในขณะที่มีเพศสัมพันธ์กับสามีของตนเอง เนื่องจากการตัดสินใจที่จะป้องกันโรคเอดส์หรือไม่นั้นสามีเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ โดยที่หญิงขายบริการไม่สามารถปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์โดยที่ไม่มีการป้องกันโรคเอดส์จากสามีของตนเองได้ สาเหตุอีกประการที่หญิงขายบริการไม่ได้ป้องกันโรคเอดส์เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับสามีของตนเอง เนื่องจากหญิงขายบริการมีความรักและความไว้วางใจในตัวสามี

ส่วนพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์กับแขกที่มาซื้อบริการในระหว่างที่หญิงขายบริการทำงานอยู่ในบาร์เบียร์ หญิงขายบริการทุกคนได้เลือกที่จะป้องกันโรคเอดส์กับแขกระยะสั้น เพราะหญิงขายบริการคิดว่าแขกระยะสั้นมีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการหลายคน ซึ่งทำให้ตนเองมีความเสี่ยงในการติดเชื้อเอดส์จากแขกระยะสั้นได้ แต่ในบางโอกาสที่หญิงขายบริการมีความจำเป็นที่จะต้องจ่ายเงิน หรือได้เจอแขกระยะสั้นที่ให้ค่าตอบแทนและให้การดูแลหญิงขายบริการในระหว่างที่ซื้อบริการเป็นอย่างดี ทำให้หญิงขายบริการประทับใจในตัวแขกระยะสั้น และมีความต้องการที่จะให้แขกระยะสั้นประทับใจในตนเองเพื่อที่จะได้พัฒนาความสัมพันธ์ให้เป็นความสัมพันธ์ระยะยาว ส่งผลให้หญิงขายบริการยอมรับการร้องขอที่จะมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยจากแขกระยะสั้น พฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์กับแขกระยะยาวหรือแขกประจำ หญิงขายบริการทุกคนที่มีความสัมพันธ์กับแขกประจำได้ยอมรับการร้องขอมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกันโรคเอดส์จากแขกประจำ เนื่องจากการที่หญิงขายบริการต้องการการยอมรับจากแขกประจำ และได้มีช่วงเวลาในการอยู่ร่วมกับแขกประจำเป็นเวลานาน ได้รับการส่งเสริมเลี้ยงดูจากแขกประจำเป็นอย่างดี ทำให้หญิงขายบริการมีความต้องการที่จะให้แขกประจำยอมรับและเลี้ยงดูตนเองตลอดไป ดังนั้นเพื่อให้แขกประจำเกิดการยอมรับและไว้วางใจในตนเอง

หญิงขายบริการจึงได้ละเลยการป้องกันโรคเอดส์จนถึงไม่ป้องกันเมื่อได้รับการร้องขอจากแขกประจำ แต่ยังมีหญิงขายบริการบางส่วนที่อยู่กับแขกประจำแต่ได้มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ เนื่องจากแขกประจำไม่เคยร้องขอให้หญิงขายบริการเลิกป้องกันโรคเอดส์ และแขกประจำเองได้มีความตระหนักที่จะป้องกันโรคเอดส์ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ

พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ของหญิงขายบริการที่เกิดขึ้นดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น เกิดขึ้นเนื่องมาจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ของหญิงขายบริการเป็นเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในระดับหนึ่งซึ่งยังไม่เพียงพอที่จะทำให้หญิงขายบริการเกิดความตระหนักในการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ตลอดเวลา และพฤติกรรมการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงขายบริการยังมีเงื่อนไขต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาแล้ว รวมถึงการที่หญิงขายบริการให้คุณค่าในตัวเองน้อยกว่าการได้รับการยอมรับจากแขก การทำให้แขกเกิดความพอใจและยอมรับตนเอง โดยหญิงขายบริการยอมไม่ป้องกันโรคเอดส์เมื่อแขกที่ตนเองอยู่ด้วยมีความต้องการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่มีการป้องกัน ส่งผลให้หญิงขายบริการไม่มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ตลอดเวลา

อภิปรายผล

บาร์เบียร์ เป็นสถานบริการยามราตรีที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวจากประเทศแถบยุโรปและอเมริกา เนื่องจากบรรยากาศภายในบาร์เบียร์เป็นแบบอเมริกาและมีหญิงขายบริการเป็นผู้ให้บริการดูแลแขกที่เข้ามาซื้อบริการในบาร์เบียร์ และแขกสามารถ"ออฟ"หญิงขายบริการได้ถ้าต่างฝ่ายต่างมีความพอใจซึ่งกันและกัน หญิงขายบริการที่ทำงานอยู่ในบาร์เบียร์ส่วนใหญ่มีอายุประมาณ 25 ปีขึ้นไป เคยผ่านการแต่งงานหรือไม่ก็เคยทำงานในสถานบริการทางเพศที่อื่นมาก่อน การทำงานของหญิงขายบริการในช่วงที่โรคเอดส์กำลังเป็นปัญหาและมีการแพร่ระบาดอย่างรุนแรง ส่งผลให้หญิงขายบริการถูกมองว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ทำให้มีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์อย่างรุนแรง จากการศึกษาหญิงขายบริการที่ทำงานในบาร์เบียร์จังหวัดเชียงใหม่พบว่า หญิงขายบริการมีความตระหนักในปัญหาโรคเอดส์อยู่ในขั้นรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แต่ข้อมูลข่าวสารยังไม่เพียงพอที่จะทำให้หญิงขายบริการมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ตลอดเวลา โดยหญิงขายบริการได้เลือกที่จะมีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับแขกขาจร แต่

จะไม่ป้องกันตนเองจากโรคเอดส์เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรักหรือสามี รวมถึงไม่ป้องกันโรคเอดส์กับแขกประจำ หรือแขกที่หญิงขายบริการคาดหวังว่าจะได้รับการเลี้ยงดูอย่างถาวร การที่หญิงขายบริการไม่ได้มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ตลอดเวลา เนื่องจากมีเงื่อนไขและปัจจัยดังนี้

1. ความเข้าใจในเรื่องของการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์

จากข้อมูลข่าวสารที่หญิงขายบริการได้รับรู้มาทำให้หญิงขายบริการสามารถเชื่อมโยงได้ว่าตนเองมีความเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ และได้นำไปสู่พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับแขกที่มาซื้อบริการของตน โดยหญิงขายบริการได้มีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ในลักษณะต่างๆ ตามความเข้าใจในข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่หญิงขายบริการได้รับรู้มา ซึ่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ที่หญิงขายบริการได้รับรู้นั้น เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ หญิงขายบริการรับรู้โรคเอดส์สามารถติดต่อได้ 2 ทาง คือ ทางเลือด และทางเพศสัมพันธ์ แต่ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์นั้น หญิงขายบริการหลายคนยังขาดข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดๆ ส่งผลให้หญิงขายบริการมีพฤติกรรมป้องกันโรคเอดส์ที่ไม่ปลอดภัย ทั้งๆ ที่หญิงขายบริการมีความต้องการที่จะป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ เช่น หญิงขายบริการได้มีความเข้าใจว่าการนำถุงยางอนามัยที่ใช้แล้วมาล้างด้วยน้ำสะอาด เมื่อนำกลับไปใช้อีกจะทำให้ตนเองปลอดภัยจากโรคเอดส์ หรือคิดว่าการอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายทั้งก่อนและหลังการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ปลอดภัยจากการเป็นโรคเอดส์ นอกจากหญิงขายบริการจะขาดข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ จนกระทั่งเข้าใจว่าพฤติกรรมที่ตนเองปฏิบัติในขณะที่มีเพศสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมที่ทำให้ตนเองปลอดภัยจากโรคเอดส์แล้ว หญิงขายบริการยังไม่ให้ความสำคัญต่อประวัติทางเพศของผู้ชายจึงคิดว่าแขกประจำของตนเองน่าจะปลอดภัยจากโรคเอดส์ เพราะคบกันมานานและในช่วงที่อยู่ด้วยกันก็มีเพียงเธอคนเดียว หญิงขายบริการจึงไม่ได้คิดว่าแขกน่าจะเคยมีผู้หญิงอื่นมาก่อน และอาจติดเชื้อเอดส์มาก่อนก็ได้ จึงไม่ได้คิดจะป้องกันโรคเอดส์

2. ความต้องการความมั่นคงในชีวิต

ความมั่นคงในชีวิต เป็นอีกเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้หญิงขายบริการมีเพศสัมพันธ์กับแขกที่มาซื้อบริการโดยไม่ป้องกันโรคเอดส์ ความมั่นคงในชีวิตที่หญิงขายบริการความต้องการ คือการได้รับการยอมรับจากแขกที่มาซื้อบริการ หญิงขายบริการทุกคนที่เข้ามาทำงานขายบริการในบาร์เบียร์ได้มีความมุ่งหวังที่จะเจอแขกที่ให้การเลี้ยงดูตนเอง จนถึง การได้เจอแขกที่ให้การยอมรับตนเองด้วยการแต่งงานจดทะเบียนสมรสด้วย เนื่องจากหญิงขายบริการได้เห็นหญิงขายบริการรุ่นพี่หลายคนที่ได้รับการเลี้ยงดูและได้รับการยอมรับจากแขกอย่างถาวร การได้รับการยอมรับจากแขก หมายถึงการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ครอบครัวก็ได้รับการช่วยเหลือทางด้านการเงิน โดยที่หญิงขายบริการไม่ต้องทำงานขายบริการหรือไม่ต้องทำงานขายบริการด้วยความจำเป็นบังคับ ดังนั้นเมื่อหญิงขายบริการได้มีโอกาสรู้จักและอยู่กับแขกประจำทำให้หญิงขายบริการไม่ได้ป้องกันโรคเอดส์กับแขกประจำเมื่อแขกร้องขอ เพราะนอกจากจะต้องการการยอมรับจากแขกแล้ว

3. ค่านิยมของหญิงขายบริการ

การที่หญิงขายบริการตัดสินใจเข้ามาทำงานบาร์เบียร์ หญิงขายบริการเกือบทุกคนให้เหตุผลว่าตนเองมีการศึกษาต่ำ มาจากครอบครัวที่ยากจน และหลายคนมีภาระเรื่องหนี้สินที่ต้องรับผิดชอบ รวมถึงเคยผ่านการแต่งงานมีสามี มีลูกมาแล้ว ทำให้หญิงขายบริการคิดว่าตนเองไม่มีทางเลือกอื่นที่ดีกว่าการมาขายบริการ เพราะตนเองมีการศึกษาน้อยคงหางานที่ดีและได้เงินมากอย่างงานขายบริการไม่ได้แล้ว และตนเองก็ไม่มีอะไรที่จะต้องสูญเสียอีก ในเมื่อเคยผ่านการแต่งงาน ไม่ได้เป็นสาวบริสุทธิ์ไม่มีค่าอะไรอีกแล้ว และเมื่อหญิงขายบริการได้เข้ามาทำงานอยู่ในบาร์เบียร์เป็นเวลานานจะมีความคุ้นเคย และความเคยชินกับสถานที่ กับบรรยากาศการทำงานที่มีเพื่อน ๆ มีแขกเข้ามาพูดคุยดื่มสุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ทำให้หญิงขายบริการชอบดื่มเหล้า เที่ยวกลางคืน และใช้เงินฟุ่มเฟือยไปกับการแต่งตัว นอกจากนี้การที่หญิงขายบริการในบาร์เบียร์ส่วนใหญ่เป็นหญิงขายบริการที่เคยแต่งงานกับผู้ชายไทยและมีปัญหาครอบครัว เช่นได้มีการหย่าร้าง เนื่องจากสามีของตนเองเป็นคนไม่มีความรับผิดชอบ ชอบดื่ม ชอบเที่ยวและสามีของหญิงขายบริการบางคนก็ได้ทำร้ายร่างกายกันด้วย เมื่อเลิกกับสามีก็มักจะได้รับคำชักชวนจากบุคคลต่างๆ ที่แนะนำให้เข้ามาทำงานบาร์เบียร์ ว่าถ้ามาทำงานที่นี่จะได้พบกับชีวิตที่ดีจะ

ได้เจอกับแขกฝรั่งที่เป็นคนดี มีความสุภาพกว่าคนไทย และเขาจะให้เงินทองให้การเลี้ยงดู เป็นอย่างดี เมื่อหญิงขายบริการมาทำงานก็จะพบเห็นเพื่อนหรือหญิงขายบริการรุ่นพี่ที่มี แยกเลี้ยงดู ทำให้หญิงขายบริการรุ่นใหม่มีความต้องการที่จะมีชีวิตแบบนั้นบ้าง ทำให้เกิด ค่านิยมที่เหมือนๆ กัน คือการหาแขกที่สามารถเลี้ยงดูตนเองให้ได้ การที่หญิงขายบริการ ไม่เห็นคุณค่าในตนเอง และมีค่านิยมเรื่องการมีแขกเลี้ยงดูอย่างถาวร เพื่อจะได้มีชีวิตที่ สบายโดยที่ไม่ต้องทำงานหนัก ทำให้หญิงขายบริการไม่ได้ป้องกันโรคเอดส์กับแขกที่ตน เองคิดว่าจะได้รับการเลี้ยงดู หรือไม่ป้องกันกับแขกที่เลี้ยงดูตนเองอยู่

4. อำนาจการตัดสินใจในการป้องกันโรคเอดส์

นอกจากเรื่องความรู้ความเข้าใจในการป้องกันโรคเอดส์ และความต้องความมั่นคงในชีวิตแล้ว เงื่อนไขอีกประการที่ทำให้หญิงขายบริการไม่มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ คือการที่หญิงขายบริการขาดอำนาจในการต่อรอง ในหญิงขายบริการที่มีสามี การมีเพศสัมพันธ์กับสามีของตนเองนั้นหญิงขายบริการทุกคนไม่มีการป้องกันตนเองจากโรคเอดส์ ถึงแม้ว่าหญิงขายบริการบางคนจะกลัวการติดโรคเอดส์จากสามี เพราะได้รับรู้ว่า สามีของตนเองมีเพศสัมพันธ์ผู้หญิงคนอื่นโดยไม่ป้องกันโรคเอดส์ แต่หญิงขายบริการก็ไม่สามารถที่จะปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกันโรคเอดส์กับสามีของตนเองได้ เนื่องจาก สังคมไทยให้อำนาจในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ในครอบครัวไว้กับผู้ชาย และผู้หญิงไทยไม่กล้าที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับสามีของตนเอง ซึ่งเรื่องเหล่านี้ไม่ได้เป็นที่ถกเถียงแม้ในกลุ่มของ หญิงขายบริการ ที่ดูเหมือนว่าการพูดคุยเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา แต่การพูดคุยเรื่องเพศ ของหญิงขายบริการเกิดขึ้นในขณะที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ทำงานขายบริการหรือขณะอยู่กับ แขกที่มาซื้อบริการเท่านั้น แต่เมื่ออยู่กับสามีการพูดคุยเรื่องเพศยังเป็นเรื่องที่ต้องสงวน ถ้อยคำอยู่

5. ความรักความไว้วางใจต่อแขกและสามี

หญิงขายบริการเมื่อได้อยู่กับแขกหรือคนรักเป็นเวลานาน ก็เกิดความรู้สึกที่ดี เกิด ความผูกพัน ทำให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจในกันและกัน เช่นเดียวกับผู้หญิงทั่วไปใน สังคมที่ให้ความรักความไว้วางใจในตัวเองของสามีของตนเอง เชื่อมั่นว่าสามีของตนเองเป็นคนดี มีตนเองคนเดียว ทำให้ทั้งหญิงขายบริการไม่ได้ป้องกันโรคเอดส์กับแขกประจำ และสามี

ของตนเอง เพราะคิดว่าช่วงที่อยู่ด้วยกันก็ไม่เคยเห็นแขกประจำหรือสามีของตนเองออกไปกับใคร คงไม่ทำให้ตนเองติดโรคเอดส์จากเขาได้ โดยหญิงขายบริการไม่ได้คิดเลยว่าก่อนที่แขกจะมาอยู่กับตนนั้นอาจมีผู้หญิงอื่นมาก่อนก็ได้ และในช่วงเวลาที่แขกเดินทางกลับไปยังประเทศของตนเป็นเวลาหลายเดือน แขกก็อาจจะมีผู้หญิงอื่นด้วยเช่นกัน

6. การเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์ของหญิงขายบริการบาร์เบียร์

การเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ของหญิงขายบริการที่ทำงานในบาร์เบียร์ได้เกิดขึ้นก่อนที่หญิงขายบริการเหล่านั้นจะได้เข้ามาทำงานอยู่ในบาร์เบียร์ โดยได้รับรู้ข้อมูลจากสื่อโฆษณาณรงค์เรื่องโรคเอดส์จากหน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชนต่างๆ ที่เข้ามารณรงค์ รวมถึงการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ที่ได้ลงไปสู่ชุมชนที่หญิงขายบริการอาศัยอยู่ ทำให้หญิงขายบริการได้มีประสบการณ์ตรงจากการได้พบเห็นตัวผู้ติดเชื้อเอดส์ว่ามีสภาพอย่างไรบ้าง ทั้งสภาพร่างกายที่ต้องเผชิญกับโรคเอดส์ และสภาพสังคม การยอมรับหรือไม่ยอมรับจากคนในชุมชนที่ได้แสดงออกมา

เมื่อหญิงขายบริการได้มาทำงานอยู่ในบาร์เบียร์ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์ของหญิงขายบริการยังมีเท่าเดิมจากที่เคยรับรู้มาก่อนที่จะเข้ามาทำงาน คือการรับรู้ ว่าโรคเอดส์สามารถติดต่อได้จากทางไหนบ้างเท่านั้น เนื่องจากที่บาร์เบียร์หญิงขายบริการไม่มีพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์ ไม่ได้มีหน่วยงานใดที่เข้าไปสร้างความเข้าใจหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์กับหญิงขายบริการโดยตรง รวมถึงตัวของหญิงขายบริการเองก็ไม่ได้เปิดตนเองออกมาเพื่อรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์ให้มากขึ้น เนื่องจากหญิงขายบริการมีความกลัว และวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ ทำให้ปิดตัวเองต่อการรับรู้ข้อมูลเรื่องโรคเอดส์ตามไปด้วย เมื่อได้รับข้อมูลที่ไม่เพียงพอหญิงขายบริการจึงไม่เกิดความตระหนักและทำให้มีพฤติกรรมในการโรคเอดส์ที่ไม่ถูกต้องตามมาด้วย รวมถึงไม่ได้มีการป้องกันโรคเอดส์เลย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องความตระหนักในปัญหาโรคเอดส์และพฤติกรรมการป้องกันตนเองของหญิงขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เบียร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและต่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

หน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์

หญิงขายบริการทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดต่อของโรคเอดส์ในระดับหนึ่ง และข้อมูลนั้นทำให้หญิงขายบริการสามารถวิเคราะห์ได้ว่าตนเองมีความเสี่ยงต่อการติดโรคเอดส์ แต่หญิงขายบริการยังขาดข้อมูลที่ต้องการเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ ส่งผลให้หญิงขายบริการมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ที่ไม่ถูกต้อง และไม่ได้มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากยังไม่มีหน่วยงานใดที่เข้าไปให้ข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์อย่างจริงจังในกลุ่มหญิงขายบริการที่ทำงานบาร์เบียร์

นอกจากนี้ การตัดสินใจป้องกันโรคเอดส์หรือไม่นั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่หญิงขายบริการมีต่อโรคเอดส์เพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับค่านิยมและ บริบททางสังคมของหญิงขายบริการด้วย เช่น เมื่ออยู่ในครอบครัว อยู่กับสามี หญิงขายบริการไม่มีอำนาจในการตัดสินใจในการป้องกันโรคเอดส์ และในส่วนของกรมมีเพศสัมพันธ์กับแขกที่มาซื้อบริการ หญิงขายบริการได้ละเลยการป้องกันเมื่อมีความไว้วางใจในตัวแขกและไม่ป้องกันโรคเอดส์เลยเมื่อหญิงขายบริการต้องการให้แขกอมรับตนเอง ผู้วิจัยขอเสนอว่า

1. ควรที่จะมีหน่วยงานที่เข้าไปทำงานรณรงค์ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ในกลุ่มหญิงขายบริการ และในการรณรงค์ควรคำนึงถึงเรื่องความเชื่อ ค่านิยม และความต้องการของหญิงขายบริการประกอบ เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อไป
2. หาแนวทางการทำงานเรื่องการป้องกันโรคเอดส์ที่เหมาะสมเพื่อที่หญิงขายบริการที่ติดเชื้อเอดส์จะได้ไม่แพร่เชื้อเอดส์ต่อไป
3. ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้หญิงขายบริการเห็นคุณค่าในตนเอง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาทัศนคติ และค่านิยมที่เหมาะสม
4. หาแนวทางในการป้องกันไม่ให้ผู้หญิงเข้ามาสู่อาสีขายบริการ โดยการจัดกิจ

กรรมหรือสร้างทางเลือกอื่นๆ ที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้หญิงได้

งานวิจัยครั้งต่อไป

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเรื่องความตระหนักในปัญหาโรคเอดส์และพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองของหญิงขายบริการทางเพศในสถานบริการบาร์เปียร์เชียงใหม่ ผู้วิจัยได้เข้าไปสร้างความสัมพันธ์กับหญิงขายบริการ ทำให้ผู้วิจัยได้รับความไว้วางใจจนได้รับการบอกเล่าถึงปัญหาของหญิงขายบริการเกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยพบว่า มีหญิงขายบริการหลายคนที่เป็นโรคเอดส์และยังได้ทำงานขายบริการอยู่ ซึ่งในอนาคตหญิงขายบริการเหล่านี้จะต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องสุขภาพอันเนื่องมาจากโรคเอดส์ ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอว่าในการวิจัยคราวต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาถึงระบบการดูแลสุขภาพและแนวทางในการแก้ปัญหาของหญิงขายบริการทางเพศที่เป็นโรคเอดส์
2. ควรใช้การศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางในการป้องกันการแพร่โรคเอดส์ในกลุ่มหญิงขายบริการทางเพศ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยกลุ่มผู้ใช้บริการจากหญิงขายบริการ ตลอดจนสามีของหญิงขายบริการ ต่อปัญหาโรคเอดส์ และการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ที่เหมาะสม